

Η αποταμίευσηκαι άλλες αρετές

(με ολίγον χιούμορ)

Ψάχνοντας πάντα κάτι χρήσιμο θα βρεις, έτσι λοιπόν ανακατεύοντας την βιβλιοθήκη μου ανακάλυψα και ένα έργο του μεγάλου George Bernard Shaw.

Στο έργο του κοινωνικά συστήματα (περιέγραψε τον καπιταλισμό, τον σοσιαλισμό, τον κομμουνισμό, και τον φασισμό) και στο κεφάλαιο καπιταλισμός ο George αναφέρει το παρακάτω παράδειγμα.

«Ας υποθέσουμε πως είστε κάτοικος σε ένα χωριό, όπου ο κάθε ένας μπορεί να φτιάχνει για τον εαυτό του και να καταναλώνει μία φρατζόλα ψωμί την ημέρα. Ας υποθέσουμε, επίσης, ότι κάποια στιγμή εφευρίσκετε ένα μηχάνημα με το οποίο μπορείτε να φτιάχνετε πλέον εκατό φρατζόλες την ημέρα.

Ίσως, στην αρχή να σκεφτείτε πως από εδώ και μπρος θα δουλεύετε μία μέρα, θα φτιάχνετε εκατό φρατζόλες, και στη συνέχεια θα είστε ξέγνοιαστος για τις υπόλοιπες ενενήντα εννέα. Δυστυχώς, σύντομα θα διαπιστώσετε πως μετά από λίγες μέρες οι φρατζόλες ξεράθηκαν και το σχέδιο σας απέτυχε.

Αν όμως σας άρεσε η ιδέα της ξέγνοιασιάς, μπορείτε να λύσετε το πρόβλημα ως εξής: φτιάχνετε εκατό φρατζόλες, τρώτε τη μία, και βρίσκετε 99 συγχωριανούς σας που, για οποιοδήποτε λόγο, δεν μπορούν να φτιάξουν σήμερα το δικό τους ψωμί.

Τους δίνετε από το δικό σας, και τους βάζετε να υπογράψουν πως ένας αύριο, ένας μεθαύριο κ.ο.κ. θα σας φέρνουν από μία φρατζόλα φρέσκο ψωμί κάθε μέρα.

Αυτό λέγεται αποταμίευση.

Δηλαδή, δεν μπορείτε να αποταμιεύσετε ένα ποσό για αύριο, αν δεν βρείτε κάποιον που θα είναι διαθέσιμος να καταναλώσει αυτό το ποσό σήμερα, χωρίς να το δικαιούται.»

Με το εκπληκτικό αυτό παράδειγμα του Shaw, γίνονται φανερά δύο πράγματα.

Πρώτον, σε επίπεδο συναλλαγής (εξαιρείται δηλαδή η περίπτωση που αποταμιεύεις π.χ. το σιτάρι και άλλα διατηρούμενα προϊόντα που θα φας αύριο εσύ ο ίδιος), για να **αποταμιεύσεις εσύ** θα πρέπει κάποιος **άλλος να χρεωθεί**.

Δεύτερον, οι αποταμιεύσεις σου είναι ακριβώς τόσο εξασφαλισμένες, όσο εξασφαλισμένο είναι ότι αυτός που δανείστηκε θα ξεπληρώσει το χρέος του. Κάτι που, στατιστικά, δεν είναι πάντα εφικτό. Όταν μάλιστα πολλά από τα χρέη δεν μπορούν να ξεπληρωθούν, έχουμε αυτό που λέμε **οικονομική κρίση!!!**

Είναι λοιπόν ρίσκο να δανείζεις, γι' αυτό και σπάνια οι άνθρωποι δανείζουν λεφτά. Ακόμα και όταν το αποφασίζουν, δανείζουν μόνο σε κάποιο φίλο που εμπιστεύονται. Σχεδόν κανείς δεν είναι πρόθυμος να δανείζει σε αγνώστους. Παρ' όλα αυτά, πολλούς αιώνες πριν, ήδη κάποιιοι δέχτηκαν να το κάνουν και αυτό, αλλά φυσικά με ορισμένη αμοιβή. **Αυτή η αμοιβή λέγεται τόκος!!!**

Προφανώς, το να βγάζει κάποιος λεφτά από τους τόκους, δηλαδή χωρίς κόπο, ήταν κάτι που οι υπόλοιποι αντιπαθούσαν. Επιπλέον, η επιστροφή του δανείου

με τόκο ήταν ακόμα λιγότερο βέβαιη. Έτσι οι δανειστές γίνονταν πειστικοί, συχνά βίαιοι, και τελικά αντιπαθείς.

Όταν λοιπόν οι θρησκείες ανέλαβαν να ρυθμίσουν, πέρα από τα θέματα της μετά θάνατον και αιωνίας ζωής, και τα θέματα της μάταιης και εφήμερης τούτης ζωής, στα σχετικά κείμενά τους δεν παρέλειψαν να αναφερθούν στο ζήτημα.

Έτσι, για πολλούς αιώνες, τόσο οι εβραίοι, όσο και οι χριστιανοί και οι μουσουλμάνοι, θεωρούσαν τον έντοκο δανεισμό αμαρτία. Το Ισλάμ σε μερικά κράτη το απαγορεύει ακόμα νομίζω. Καθώς λίγοι ήταν πρόθυμοι να ρισκάρουν να πάνε στην κόλαση, όποιος δάνειζε με τόκο ζούσε στο περιθώριο της κοινωνίας και ήταν αποδεκτός όσο είναι σήμερα αποδεκτός ένας νταβατζής (σύγχρονος woman trafficker). Και κάπως έτσι πορεύθηκαν τα πράγματα μέχρι και το μεσαίωνα, οπότε και ο Dante Alighieri, στη Θεία Κωμωδία, δεν παραλείπει να κάνει ειδική αναφορά στους τοκογλύφους στον έβδομο κύκλο της Κολάσεως.

Αν και στην ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ – ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ 42,7 όπως αναφέρεται μοιάζει με ισολογισμό.

«ὁ ἐὰν παραδίδωσ, ἐν ἀριθμῶ καὶ σταθμῶ, καὶ δόσις καὶ λήψις, πάντα ἐν γραφῇ.»

«Μη εντραπής να μετράς και να ζυγίζης με ακρίβειαν κάθε τι, που δίδεις στους ανθρώπους σου, και να καταγράφης κάθε δοσοληψίαν σου.»

Αιώνιοι Εβραίοι.

Όμως, κάπου στο τέλος του μεσαίωνα στην Pisa της Ιταλίας, υπάρχει ένα πρόβλημα: Το εμπόριο, παρότι ανθεί όπως και στην υπόλοιπη χώρα, είναι αρκετά διεθνές και γίνεται με επτά (7) διαφορετικά νομίσματα. Οι ισοτιμίες τους είναι ένας πονοκέφαλος, και ο υπολογισμός της ισοτιμίας γίνεται με τους λατινικούς αριθμούς, που πολύ λίγο βοηθούν. Άντε τώρα να υπολογίσεις και τόκους και επιτόκια με τις λατινικές γραμμούλες.....

Τότε, λοιπόν στις αρχές του 13ου αιώνα, ένας σπουδαίος μαθηματικός, ο Leonardo Bigollo Pisano, που έμεινε γνωστός στην ιστορία για την περίφημη «Ακολουθία Φιμπονάτσι» και του έμεινε το παρατσούκλι Fibonacci, εισήγαγε στην Ευρώπη το αραβικό δεκαδικό σύστημα αρίθμησης που ελάχιστοι γνωρίζουν ότι το εισήγαγε αυτός. Βλέπει το πλεονέκτημα των αραβικών αριθμών που χρησιμοποιούν οι έμποροι στην ανατολή και ασιδάς που ήταν εισάγει τη χρήση τους στην Ιταλία. Οι αριθμοί αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για τον υπολογισμό του τόκου, και έτσι εμφανίζονται τα πρώτα λογιστικά βιβλία. Νέες δυνατότητες ανοίγονται και για το δανεισμό με τόκο, και το δέλεαρ αυτό κάνει την ηθική ελαστικότερη.!!

Η ιστορία της λογιστικής σχετίζεται άμεσα με τη ανάπτυξη του εμπορίου και την συσσώρευση κεφαλαίων, τα οποία χρειάζεται να παρακολουθούνται. Οι καινοτόμοι Ιταλοί της Αναγέννησης (14ος-16ος αιώνας) είναι ευρύτατα αναγνωρισμένοι ως οι πατέρες της σύγχρονης λογιστικής.

«Επειδή δεν υπάρχει γραπτό κείμενο (πριν) θεωρείται ότι αρχίζει η ιστορία της διγραφίας και της λογιστικής οργανώσεως το 1494 μ.Χ., με τη δημοσίευση του πρώτου έργου από τον φραγκισκανό μοναχό Luka de Borgo Paciollo (Σημ.: από πολλούς αποκαλείται «Ο πατέρας της Λογιστικής»

«Ορολογία» της Εποχής».

«*Scrittura Doppia*» (= Διπλογραφική μέθοδος), «*Na Dòσει*» (Χρέωση). «*Na λάβει*» (Πίστωση) [Σημ.: Η λέξη «νταραβέρι» είναι σύνθετη και προέρχεται από τις ιταλικές λέξεις «*dare*» που σημαίνει «δούναι» (πίστωση) και «*avere*» που σημαίνει «λαβείν» (χρέωση)], «*μπιλάντς(ι)ο*» = Ισολογισμός , «*Τζορνάλε Ή Γορνάλε*» = ημερολόγιο, «*μαέστρο*» =Καθολικό και «*fattura*» = τιμολόγιο .

Αθάνατοι Ιταλοί.....

Παρ' όλα αυτά, το πρόβλημα παρέμενε: ποιος καλός χριστιανός έμπορος θα δάνειζε με τόκο, ρισκάροντας να πάει στην κόλαση;

Το μεγάλο βήμα έγινε στη Βενετία, ίσως γιατί η Γαληνοτάτη Δημοκρατία είναι ναυτική δύναμη, η εμπορική δραστηριότητα είναι πολύ εντονότερη, τα λεφτά πολλά και το δέλεαρ μεγαλύτερο. Έμποροι από την Ανατολή, αλλά και από όλα τα υπόλοιπα σημεία του ορίζοντα, φοβούνται να μεταφέρουν το σύνολο των κερδών τους στην πατρίδα. Άλλωστε, στο δρόμο και στη θάλασσα υπάρχουν ληστές και πειρατές. Από την άλλη, ξέρουν ότι θα επιστρέψουν στη Γαληνοτάτη Δημοκρατία και τότε θα χρειαστούν και πάλι χρήματα. Γιατί να τα πηγαινοφέρνουν; Έχουν λοιπόν ανάγκη από κάποιον που θα τους φυλάξει κάποια κεφάλαια.

Όμως, κανένας δεν θέλει να αναλάβει την ευθύνη χωρίς κάποια αμοιβή, και αυτό είναι λογικό. Από την άλλη, όποιος πάρει τέτοια αμοιβή, είναι αμαρτωλός.

Μοιάζει με αδιέξοδο.

Όμως, όπως πάντα συμβαίνει στην Ιστορία, αδιέξοδα δεν υπάρχουν και αυτό που μπορεί να γίνει, θα γίνει.

Την εποχή εκείνη οι εβραίοι της Βενετίας ζουν στο Ghetto Nuovo, την πιο υποβαθμισμένη περιοχή της πόλης. Κάνουν τα χειρότερα επαγγέλματα και συχνά δεν διαβιούν καν σε σπίτια, αλλά μέσα στην υγρασία, σε θολωτές εσοχές στο επίπεδο του νερού.

Ο ηγέτης τους, λοιπόν, ο ραβίνος της κοινότητάς τους, ίσως και για να βοηθήσει τους συνανθρώπους του, κάνει με πονηριά μια ορθότερη ανάγνωση των κειμένων.

«Κατ' οικονομίαν» το λένουν οι δικοί μας δεσποτάδες .

Παρατηρεί λοιπόν ο Ραβίνος ότι αναγράφεται μεν πως «**απαγορεύεται να δανείζεις με τόκο στα αδέρφια σου**», αλλά καταλαβαίνει ότι αδέρφια δεν είναι όλοι οι άλλοι άνθρωποι, όπως ως τότε θεωρούσαν, αλλά μόνο οι άλλοι εβραίοι. Συνεπώς, δεν θα ήταν ηθικά μεμπτό ένας εβραίος να δανείζει με τόκο, φτάνει να δανείζει σε αλλόθρησκους.

Την ίδια ερμηνεία έχουν κάνει και με διαφορά χρόνου και οι άλλες θρησκείες!!!!!!!!!!!!!!

Ενώ λοιπόν ακόμη στην Duomo της Βενετίας ο τοκογλύφος απεικονίζεται από τους ζωγράφους Giorgio Vasari και Federico Zuccari να καίγεται στην αιώνια κόλαση, (πολύ ωραίος πίνακας τον έχω δει), έξω στους δρόμους της πόλης, στην επίγεια ζωή, τα πράγματα εξελίσσονται πολύ διαφορετικά.

Σύντομα, στους πιο φτωχικούς δρόμους της Βενετίας, μπροστά από εκεί όπου έμεναν, κάποιοι εβραίοι στήνουν ένα καινούριο τύπο μαγαζιού: κάθονται σε ένα πρόχειρο πάγκο μπροστά σε ένα τραπέζι, και οι συναλλαγές που κάνουν αφορούν μόνο χρήματα, όχι προϊόντα. Και καθώς ο πάγκος όπου κάθονται λέγεται στα ιταλικά **banco**, αυτό γίνεται και το όνομα για τον καινούριο τύπο μαγαζιού. **Banco** μέχρι και σήμερα στα ιταλικά, **Bank** στα αγγλικά. Εμάς πάλι, μας τράβηξε περισσότερο την προσοχή η τράπεζα του χρήματος, οπότε ονομάσαμε το μαγαζί **Τράπεζα**.

Στη Βενετία λοιπόν γεννήθηκαν οι πρώτες τράπεζες, και η νέα δραστηριότητα είναι πολύ επικερδής. Τα μαγαζιά αυτά μεγαλώνουν, σύντομα δημιουργούνται και σε άλλες πόλεις, οι τράπεζες γίνονται θεσμός, και μόλις εκατό χρόνια αργότερα στη Φλωρεντία βρίσκουμε τους ισχυρότερους τραπεζίτες, με προεξάρχοντες τους Medici. Εδώ το τραπεζικό σύστημα έγινε επιστήμη!!! Ο οίκος των Medici για αιώνες βγάζει όχι μόνο τον κυβερνήτη της Φλωρεντίας και αργότερα τον Δούκα της Τοσκάνης, αλλά και μερικούς πάπες, ενώ μέλη του οίκου τους παντρεύονται -με το αζημίωτο- με μέλη των ισχυρότερων βασιλικών οικογενειών της Ευρώπης. Η **Banco di Medici** υπάρχει μέχρι και σήμερα όπως επίσης και το υπερπολυτελές ξενοδοχείο στην Ρώμη στην Piazza de Spagna που λέγεται «Villa dei Medici» και ξεπετεύουν όλοι οι σύγχρονοι πολιτικοί και μεγαλοσχήμονες.

Οι τραπεζίτες γίνονται η νέα ισχυρή τάξη και ανταγωνίζονται τις βασιλικές οικογένειες. Δανείζουν βασιλείς για να κάνουν πολέμους, με αποτέλεσμα να επηρεάζουν ή και να καθορίζουν το αποτέλεσμα των συγκρούσεων ανάλογα με το ποια πλευρά χρηματοδοτούν. Συχνά, μάλιστα, χρηματοδοτούν και τις δύο πλευρές, εξασφαλίζοντας ότι με τη λήξη του πολέμου θα είναι όλοι υποχείριά τους.

(Πολλοί θεωρούν ότι η ελληνική επανάσταση τελεσφόρησε με τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, όπου ο τουρκοαιγυπτιακός στόλος ηττήθηκε από τον συμμαχικό στόλο Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας, επειδή έπρεπε να αποπληρωθούν τα δάνεια της επαναστατικής κυβέρνησης των Μαυροκορδάτων και Κουντουριώτηδων προς τους ευρωπαϊούς τραπεζίτες. Ας έχουμε όμως υπόψη μας ότι δάνεια, από τις ίδιες χώρες, είχαν δοθεί και στους οθωμανούς.

Κάπως έτσι, αυτή η διελκυστίνδα, όρισε και το βαθμό επιτυχίας των Ελλήνων: για παράδειγμα, να μεν οι ξένες δυνάμεις κατατρόπωσαν τον τουρκοαιγυπτιακό στόλο, αλλά λίγο πριν φρόντισαν να αποτύχει η αντίσταση στο Μεσολόγγι, που, αν πετύχαινε, οι Έλληνες πιθανότατα θα νικούσαν από μόνοι τους. Κάπως έτσι το νέο κράτος δημιουργήθηκε μεν, αλλά μόνο ως προτεκτοράτο των Αγγλων και με έκταση μικρότερη από αυτή που οι Έλληνες επεδίωκαν.)

Τώρα αυτά βέβαια είναι και εκτιμήσεις διαφόρων ιστορικών.

Ας επιστρέψουμε όμως στην αναγέννηση... Ο καιρός περνά, και το 1489 ο Κολόμβος ανακαλύπτει την Αμερική. Τι το ήθελε κι αυτός ο χριστιανός; Λίγες δεκαετίες αργότερα, ο Κορτές ξεκληρίζει τους Αζτέκους και το χρυσάφι αρχίζει να ρέει άφθονο στην Ιβηρική. Ισπανία και Πορτογαλία γίνονται οι πρώτοι αποικιοκράτες στη νέα γη, και οι βασιλιάδες τους πνίγονται στο χρυσάφι.

Σύντομα, όμως, ανακαλύπτουν, με έκπληξη και τρόμο, ότι υπάρχει **ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης** και κατά συνέπεια κάτι που λέγεται **πληθωρισμός (inflation, inflazione)**. Το χρυσάφι δεν έχει την ίδια αξία πια και σύντομα ο βασιλιάς της Ισπανίας βρίσκεται να ξύνει το κεφάλι του, προσπαθώντας να καταλάβει πώς γίνεται αυτός να έχει τα περισσότερα ορυχεία χρυσού στο νέο κόσμο, και ταυτόχρονα το θησαυροφυλάκιό του να είναι άδειο. Όλος ο πλούτος του έχει μεταφερθεί σε τραπεζίτες της Ευρώπης, ανθρώπους που δεν έχουν ταξιδέψει ποτέ στην Αμερική.

Στο μεταξύ, οι τραπεζίτες στην Ευρώπη διαπιστώνουν ότι οι βασιλιάδες, μπορεί μεν να δανείζονται χρήματα για να κάνουν πολέμους, όμως –ως γαλαζοαίματοι– συχνά δεν αισθάνονται αρκετά έντονη την υποχρέωση να αποπληρώνουν τα δάνειά τους, ειδικά αν στο μεταξύ έχαναν και τον πόλεμο. Όμως, και παρ' όλα αυτά, οι τραπεζίτες ψάχνουν να δανείσουν, αυτή είναι η δουλειά τους. Κάπως έτσι, από το τέλος του 18ου αιώνα και κυρίως από τον 19ο, οι τραπεζίτες χρηματοδοτούν επαναστάσεις στην Αμερική – και όχι μόνο.

Άλλες φορές πάλι οι επαναστάσεις πετυχαίνουν χωρίς χρηματοδότηση, όμως και σε αυτές τις περιπτώσεις τα νεοδημιουργημένα κράτη στη Λατινική Αμερική δυσκολεύονται απίστευτα να οργανωθούν. Ο Simon Bolívar, σε κάποια στιγμή απελπισίας, έφτασε να πει πως «όποιος οργανώνει επαναστάσεις είναι σαν να προσπαθεί να οργώσει τη θάλασσα.»

Σε αυτά τα νέα μορφώματα που προσπαθούν να ανακαλύψουν επειγόντως έναν τρόπο ύπαρξης, τα δάνεια δίνονται άφθονα: Σε μια ακραία στιγμή, κάποιος Σκωτσέζος, ονόματι Gregor Mc Gregor, κατάφερε να ξαφρίσει από τις ευρωπαϊκές αγορές δάνεια για μια ανύπαρκτη χώρα στην Καραϊβική, το **Poyais**, της οποίας ήταν δήθεν πρόεδρος. Κάτι με τους δικούς μας, τον Κοσκωτά και πρόσφατα τον Σώρα μου θυμίζει αυτός ο τύπος;

Αξίζει να παρατηρήσει κανείς πως η Ισπανία και η Πορτογαλία δεν είχαν ανεπτυγμένο τραπεζικό τομέα, και είναι αυτές ακριβώς που έχασαν πρώτες τις αποικίες τους μέσα από επαναστάσεις. Οι άλλες αποικιοκρατικές δυνάμεις συνέχισαν τις αυτοκρατορίες τους, με προεξάρχουσα τη Βρετανία. Αλλά αυτό είναι μια διαπίστωση, που δεν μπορεί να τεκμηριωθεί..

Κάπως έτσι, το τραπεζικό σύστημα έχει πλέον αλλάξει ριζικά μορφή. Κάποτε, ο οθωμανός έμπορος έδινε ένα ποσό στον «πρωτόγονο» Βενετσιάνο τραπεζίτη για να το φυλάξει, και εύλογα ο τραπεζίτης αφαιρούσε ένα ποσό για την υπηρεσία του. Τώρα όμως, ο τραπεζίτης βλέπει ότι βγάζει πολύ περισσότερα δανείζοντας. Για να δανείσει, όμως, χρειάζεται κεφάλαιο. Αυτό το κεφάλαιο θα κληθεί να το δώσει ο αποταμιευτής.

Βρε πως γυρίζουν ανάποδα τα πράγματα.....

Μέχρι και τον 19ο αιώνα, ο απλός λαός δεν είχε εισόδημα για να συνεισφέρει σημαντικά στη συγκέντρωση κεφαλαίου για τους τραπεζίτες. Από τον εικοστό αιώνα, όμως, με τη διάλυση των αυτοκρατοριών κατά τον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο, τον σταδιακό εκδημοκρατισμό και την αστικοποίηση, τα δεδομένα αλλάζουν.

Ο απλός λαός σταδιακά έχει όλο και περισσότερα χρήματα στα χέρια του. Τα χρήματα αυτά οι τράπεζες τα λαχταρούν, για να τα δανείζουν σε άλλους και να βγάλουν κέρδη. Έτσι, για να προσελκύσει αποταμιευτές, ο τραπεζίτης πλέον αντί να ζητά αμοιβή για τη φύλαξη των χρημάτων, προσφέρει αμοιβή. **Αυτή η αμοιβή είναι ο τόκος που προσδοκούμε στο τέλος του έτους από την τράπεζα.**

Από τη στιγμή, όμως, που παίρνουμε τόκο, τα λεφτά μας στην τράπεζα δεν είναι ακριβώς δικά μας: είναι δάνειο από εμάς προς τον τραπεζίτη και αυτός, αν μπορέσει, κάποτε θα μας το ξεπληρώσει. **Αυτό δεν είναι αποταμίευση!!!**

Από την άλλη, για να πάρουμε εμείς αυτό τον τόκο, πρέπει ο τραπεζίτης να δανείσει τα λεφτά μας σε κάποιον άλλο, και προφανώς με μεγαλύτερο επιτόκιο από αυτό που δίνει σε μας, μη δουλεύει και σάμπτα....

Η διαφορά του επιτοκίου κατάθεσης - δανεισμού είναι το κέρδος του τραπεζίτη.

Για να λειτουργήσει το σύστημα, όμως, πρέπει αυτός που δανείζεται από την τράπεζα να επιστρέφει τα χρήματα με τόκο. Δηλαδή, θα πρέπει να κάνει κάποια επένδυση και αυτή να αποδώσει. Να την η λέξη κλειδί «**Επένδυση**»!!!. Αν τα καταφέρει, αποπληρώνει το κεφάλαιο με τον τόκο, και ο τραπεζίτης έχει πλέον ακόμα περισσότερα λεφτά, που και πάλι θα τα δανείσει με τόκο.

Αυτός είναι ο λόγος που είναι αναγκαία η διαρκής ανάπτυξη στην οικονομία. Ή ΑΝΑΠΤΥΞΗ, λοιπόν Ή ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ ΟΛΩΝ. (Βέβαια τώρα πια μας λένε ότι οι τράπεζες είναι η ραχοκοκαλιά του συστήματος, οπότε δεν πρέπει να χρεωκοπούν. Οπότε, τις σώζουμε όλοι εμείς οι υπόλοιποι. Προσωρινά, βέβαια, γιατί από τα παραπάνω φάνηκε πως στο σύστημα τούτο η χρεωκοπία δεν αποφεύγεται, αναβάλλεται για να σκάσει αργότερα με μεγαλύτερο πάταγο.)

Προφανώς, οι διαδοχικές κρίσεις χρεωκοπίας έγιναν αναπόφευκτες. Στοιχειωδώς να διαβάσει κανείς την ιστορία από την αρχαία Ελλάδα ακόμα, αμέτρητες είναι οι χρεωκοπίες. Για να καθυστερήσει η -νομοτελειακή- εκάστοτε κρίση, οι τραπεζίτες ζητούν να βάλουμε **ΟΛΑ** μας τα λεφτά, και όχι μόνο το περίσσειμά μας. Ακόμα και οι μισθοί μας πρέπει να «διέρχονται» από την τράπεζα. **Κάπως έτσι, το κράτος αποφάσισε να μας θυμίσει ότι η «αποταμίευση» είναι αρετή, και ορίζεται η 31η Οκτωβρίου ως παγκόσμια ημέρα αποταμίευσης και βρεθήκαμε στα παιδικά μας χρόνια να γράφουμε κάθε χρόνο τη σχετική έκθεση στο δημοτικό. Αργότερα, βέβαια,**

όπως είπαμε, οι μισθοί έπαψαν να μας δίνονται στο χέρι και κατατίθενται πλέον στην τράπεζα, οπότε και η έκθεση για την αποταμίευση ξεχάστηκε.

Πάει και αυτή, έτσι πέταξα και γω στα σκουπίδια τον κουμπαρά που είχα κερδίσει κάποτε.!

Φτάσαμε λοιπόν στο σημείο που η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΓΙΝΕ ΑΥΤΟΣΚΟΠΟΣ. Με τις λέξεις να χάνουν πια το νόημά τους, ενώ κανονικά 0% ανάπτυξη θα έπρεπε να σημαίνει στασιμότητα (δηλαδή όχι πρόβλημα), κατάντησε να είναι μεγάλο πρόβλημα. Χρειάζεται ανάπτυξη για να τροφοδοτείται ο Μινώταυρος (τράπεζες), κι ας μην έχει αυτό καμία σχέση με τη βελτίωση της ζωής μας ή τουλάχιστον των περισσοτέρων από μας σε βάθος χρόνου.

Κάπως έτσι φτάσαμε σήμερα να έχουμε ως ζητούμενο τη «βιώσιμη» ανάπτυξη. Κάτι που μοιάζει αδύνατον για όλους σε έναν πλανήτη με πεπερασμένη επιφάνεια και πόρους αλλά με συνεχώς αυξανόμενο πληθυσμό.

Στην πραγματικότητα, πριν από χιλιάδες χρόνια (10 έως 8 χιλιάδες λένε) από τότε που ξεκίνησε η γεωργική επανάσταση -με συνεπαγωγή τα πλεονάσματα προϊόντων και άρα το εμπόριο- οι συναλλαγές μεταξύ των ανθρώπων μεταλλάχθηκαν σε ένα σύστημα-καρκίνο. Ή να μεταλλάσσονται σαν ιός καλή ώρα για να επιβιώσουν. Ο όγκος αυτός μεγαλώνει συνεχώς, και η ανθρωπότητα-ασθενής έχει αρχίσει να μπαίνει στο τελικό στάδιο της νόσου. Όμως, ο μόνος σίγουρος τρόπος να νεκρωθεί ένας όγκος είναι να πεθάνει ο ασθενής.!!!!!!!

Όλα αυτά βέβαια συμβαίνουν στα πλαίσια της ενχρήματης οικονομίας, κανείς δεν γνωρίζει φυσικά τι μέλλει γενέσθαι όταν θα πάμε πλήρως στο άυλο χρήμα ή και στο κρυπτοχρήμα bitcoin, ethereum και δεν συμμαζεύεται.

Έτσι τα πράγματα σιγά σιγά γίνονται **in the hardest of ways** που λένουν και οι σπουδαγμένοι **abroad**

Για μια ακόμα φορά, η ανάγκη θα δώσει τη λύση. Γιατί η ανάγκη είναι σαν τη φύση.

Αντιπρόεδρος (I) 45^{ης} Σειράς Ικάρων

Θοδωρής Παπαδόπουλος 20/05/2021

(ΥΓ) Σε άλλο σημείωμά μου θα αναφερθώ αναλυτικά για την διαχρονική εξέλιξη του τραπεζικού συστήματος

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ
Η Τ Ο Ι
ΑΚΡΙΒΗΣ, ΚΑΙ ΣΑΦΕΣΤΑΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΝΑ ΚΡΑΤῆ ΤΙΝΑΣ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΙΧΑ ΕΙΣ ΠΑΡΤΙΔΑΙΣ ΔΙΠΛΑΙΣ.
Κοιῶς
Τ Η Ν
ΣΚΡΙΤΟΥΡΑ ΝΤΟΠΙΑ.

Καί καὶ κάμνη μέ, ἐυκόλιον καὶθε Μπιδαντζιο
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟΝ ΤΩΝ ΟΛΛΑΝΔΕΖΩΝ.

„ Ἀμαθὲς ἔμπορος πλετῶν ἀνέφθιτα δλισθαίη,
„ Ἡ πείρα δὲ, κ' ἡ περικοτὴ ζωὸς πλετος μένει.

ΤΕΡΓΕΣΤΙΩ,
Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τῆ Γωάννη Μπατῆσα Σπεραίνδι,

1793.

Η

ΣΚΡΙΤΤΟΥΡΑ ΔΟΠΠΙΑ

Η' ΤΟΙ

Η ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΑΔΙΚΩΝ

Κ Α Τ Α Σ Τ Ι Χ Ω Ν.

ΣΤΗΝ ΤΕΘΕΓΣΑ

ΕΓΣ ΤΗΝ Α' ΠΛΗΝ ΗΜΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ

ΘΩΜΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΙΑΤΙΣΕΩΣ.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ, ΤΗΣ ΛΟΥΣΤΡΙΑΣ 1794.

ΤΥΠΟΙΣ ΤΟΥ ΒΑΤΟΜΕΓΣΤΕΡΟΥ.

EDE

ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΙΟΝ

Ἡ' τε Ἐπιστολικός

ΧΑΡΑΚΤΗΡ

Περὶ τῶν Ἐπιτομῶν, ἢ παραδείγματι εἰς
διάφορα εἶδη Ἐπιστολῶν.

Συγγραφεὺς παρὰ τῆς Διδασκαλίας, ἢ Γεω-
λογίας, Κουρῆ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΜΙΑΙΟΥ

Τῆς ἐκ τῶν κλεινῶν Ἐπιτομῶν περιβλέπτῃ
τῆς Ἐπιτομῆς Γεωγ. Γεωγραφίας,
καὶ κοινῆς Διδασκαλίας.

Διετύχθη ἐν Ἐπιτομῇ τῆς Ἐπιτομῆς Κουρῆ

ΓΕΩΡΓΙΩ, ἘΣΤΕΦΑΝΩ

ΑΥΤΑΔΕΛΦΟΙΣ ΚΑΡΔΙΩΤΑΝΝΗ.

Ἡ' τε Ἐπιτομῆς τῶν Ἐπιτομῶν

Συγγραφεὺς ἐν Ἐπιτομῇ τῆς Κουρῆ Πολυτεχνίου
Διδασκαλίας, ἢ ἐκ τῆς Ἐπιτομῆς

ΕΝΕΤΓΗΣΙΝ, αψφ. 1757

Παρὰ Ἀπομύσης τῆς Τράπε.

CON LICENZA DE' SUPERIORI, E PRIVIL.